

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

РЕШЕНИЕ
№ Ц – 12 от 31.05.2024 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 31.05.2024 г., като разгледа заявление с вх. № Е-14-09-1 от 26.01.2024 г., подадено от „Топлофикация Русе“ АД, за изменение на действащите пределни цени на топлинната енергия и на преференциална цена и премия на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин, както и събраните данни при проведените на 14.05.2024 г. открито заседание и на 16.05.2024 г. обществено обсъждане, установи следното:

Административното производство е образувано по подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (Комисията, КЕВР) заявление с вх. № Е-14-09-1 от 26.01.2024 г. от „Топлофикация Русе“ АД за изменение на действащите пределни цени на топлинната енергия и на преференциална цена и премия на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин. Към заявлението дружеството е приложило: обосновка, справки от № 1 до № 9 - технически показатели и финансово-счетоводни данни за постоянните и променливи разходи, формуляр за докладване на годишни емисии на операторите на инсталации, изчислена средна цена на природен газ за периода м.07.2023 г. - м.06.2024 г., инвентарна книга на „Топлофикация Русе“ АД, справка за дълготрайните материални активи (ДМА) - когенератори към 30.06.2024 г., копие от платежно нареждане за платена такса за разглеждане на заявление. Във връзка с подаденото от „Топлофикация Русе“ АД заявление в КЕВР са постъпили писмо с вх. № Е-14-09-7 от 29.04.2024 г. от „Топлофикация Русе“ АД до кмета на община Русе и писмо с вх. № Е-07-76-1 от 02.05.2024 г. от кмета на община Русе.

За разглеждане на подаденото заявление със Заповед № 3-Е-90 от 03.04.2024 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група. Резултатите от извършения анализ на заявлението и приложенията към него са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-590 от 10.05.2024 г., приет с решение на КЕВР на закрито заседание по протокол № 132 от 10.05.2024 г., т. 2 и публикуван на интернет страницата на Комисията.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 13, ал. 5, т. 2 от Закона за енергетиката (ЗЕ) на 14.05.2024 г. е проведено открито заседание, в което участие е взел упълномощен представител на „Топлофикация Русе“ АД. Същият е посочил, че дружеството се е запознало с доклада. В тази връзка изразява становище, че правилно са отразени измененията в ценообразуващите елементи, довели до промяна в цените в рамките на регулаторния период и съответно на прогнозните количества електрическа енергия за производство.

С решение по Протокол № 136 от 14.05.2024 г., т. 1, КЕВР е приела проект на решение и е насрочила обществено обсъждане, по реда на чл. 14 от ЗЕ, на 16.05.2024 г.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 136 от 14.05.2024 г., т. 1, за участие в общественото обсъждане на проекта на решение са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от ЗЕ. С писмо на КЕВР с изх. № Е-14-09-1 от 14.05.2024 г. като заинтересовани лица са поканени Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Община Русе, Областна администрация Русе и „Топлофикация Русе“ АД. Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 136 от 14.05.2024 г., т. 1, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

Участие в общественото обсъждане са взели г-н Кремен Георгиев, председател на

Асоциацията на топлофикационните дружества в България, и г-н Севдалин Желев – изпълнителен директор на „Топлофикация Русе“ АД.

На проведеното обществено обсъждане са направени следните изказвания :

Г-н Кремен Георгиев – председател на Асоциацията на топлофикационните дружества в България, изразява положително становище по доклада и проекта на решение на Комисията, като счита, че с приемането им на практика се насърчават инвестициите, както и производството на базова електрическа енергия. Посочва, че увеличаването на инсталираните мощности от ВЕИ води до необходимост от балансиране, а един от малкото възможни начини възобновяемата енергия да бъде балансирана е с подобни съоръжения, които имат кратко време за постигане на необходимия товар. В тази връзка, според него, балансирането на практика на цялата система ще бъде облекчено в доста голяма степен. Счита, че цените, които са определени са адекватни на ситуацията вследствие на подаденото заявление и одобрените разходи на дружеството.

Г-н Севдалин Желев – изпълнителен директор на „Топлофикация Русе“ АД, посочва, че „Топлофикация Русе“ АД е разгледало предложението за решение и няма забележки към него.

Въз основа на предоставената информация и документи от заявителя и направеното проучване са установени следните факти и обстоятелства:

Със заявление с вх. № Е-14-09-1 от 26.01.2024 г. „Топлофикация Русе“ АД е поискало изменение на действащите пределни цени на топлинната енергия и на преференциалната цена и премия на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин, считано от 01.01.2024 г., както следва:

- еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител водна пара (без ДДС) – 133,25 лв./MWh;
- еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 105,57 лв./MWh;
- цена за изкупуване на електрическа енергия от комбинирано производство (без ДДС) – 609,84 лв./MWh.

„Топлофикация Русе“ АД е обосновоало искането си за изменение на цени, като е посочило, че е подало заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-1113 от 01.11.2022 г., допълнено с вх. № Е-ЗЛР-И-1113 от 21.12.2023 г., вх.№ Е-ЗЛР-И-1113#2 от 19.01.2024 г. и вх.№ Е-ЗЛР-И-1113#3 от 19.01.2024 г., за изменение на лицензията за дейността „Производство на електрическа и топлинна енергия“ във връзка с въвеждането на три броя когенерационни мощности Wartsila 16V34SG. Посочило е, че целта на въвеждането на когенерационните мощности е по-висока ефективност на производството и по-висока степен на опазване на околната среда, като се ограничи вредното въздействие върху околната среда и се намалят вредните емисии при производство на топлинна и електрическа енергия. „Топлофикация Русе“ АД е разработило ценови модел, в който са запазени основните разходни елементи по Решение № Ц-12 от 30.06.2023 г. на КЕВР и са добавени присъщи разходи, свързани с експлоатацията на новите когенерационни мощности, като дружеството подробно е описало промените в технико-икономическите параметри – променя се производствената програма, като предвиденото производство на електрическа енергия се увеличава от 216243 MWh (215000 MWh от високоефективно комбинирано производство и 1243 MWh некомбинирано производство) на 233654 MWh (233324 MWh от високоефективно комбинирано производство и 330 MWh некомбинирано производство), необходимите горива, осигуряващи производството са 11217 km³ природен газ, 2223 t мазут, 104396 t въглища и 71392 t биомаса, прогнозните емисии парникови газове (CO₂) са изчислени на база прогнозните количества горива и приетата в Решение № Ц-12 от 30.06.2023 г. на КЕВР цена в размер на 88 евро/t CO₂, актуализирани разходи за основното гориво за новите когенерационни мощности - природен газ. По отношение на условно-постоянните разходи, дружеството е посочило, че същите са прогнозиран при отчитане на влиянието на следните фактори: завишаване на разходите за работна заплата и осигуровки с трудовото възнаграждение на допълнително наетия персонал за обслужване на новите мощности, като стойността на завишението е в размер на 227 000 лв., при

средна работна заплата 1 800 лв.; увеличаване на размера на осигурителните вноски във връзка с увеличението на разходите за заплати, като стойността на същия е увеличен с 65 830 лв.; социални разходи в размер на 220 000 лв. за всички работници и служители, начислявани от 01.09.2023 г. в пенсионноосигурително дружество „Топлина“; увеличени разходи за амортизации във връзка с въвеждането на трите броя когенериращи мощности и оборудването към тях; увеличени разходи за химикали и реагенти с 546 хил. лв. за закупуване на моторно масло и химикали и реагенти за пречистване на потребената вода.

С писмо с вх. № Е-14-09-7 от 29.04.2024 г. „Топлофикация Русе“ АД е уведомило кмета на община Русе, както и КЕВР, че липсата на количества електрическа енергия по чл. 162а от ЗЕ ще доведе до спиране работата на дружеството в началото на м. юни 2024 г., което ще доведе до прекратяване на топлоснабдяването на детските градини, болниците и училищата на територията на град Русе. С писмо с вх. № Е-07-76-1 от 02.05.2024 г. кметът на община Русе е изразил притеснения пред КЕВР, че прекратяването на топлоснабдяването от страна на „Топлофикация Русе“ АД ще доведе до големи затруднения за нормалното функциониране на социално уязвимите групи на град Русе – болници, училища, детски градини и др., като в същото време това ще доведе до голямо неудобство за гражданите и до тяхното недоволство.

„Топлофикация Русе“ АД е титуляр на лицензия № Л-029-03 от 15.11.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, която е изменена с Решение № И4-Л-029 от 15.02.2024 г. на КЕВР, във връзка с въвеждане в експлоатация на три броя когенератори - КГ-1, КГ-2 и КГ-3, като общата инсталирана топлинна мощност е променена от 1 333 MW на 1 350,61 MW, а инсталираната електрическа мощност е променена от 400 MW на 420,91 MW.

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗЕ Комисията осъществява регулиране на цените в случаите, предвидени в този закон. Според разпоредбата на чл. 30, ал. 1, т. 4 от ЗЕ на регулиране от Комисията подлежат цените, по които топлопреносното предприятие продава топлинна енергия на клиенти. На основание чл. 21, ал. 1, т. 8б от ЗЕ Комисията определя ежегодно премии за електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. По силата чл. 33а, ал. 2 от ЗЕ премиите се определят като разлика между преференциалните цени на производителите и определената за този период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин. За тези производители съгласно чл. 33, ал. 2 от ЗЕ, Комисията определя преференциални цени, във връзка с определяне на премиата.

Преференциалната цена на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централите с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия по чл. 33, ал. 1 и 2 от ЗЕ, се определя по начина, посочен в ал. 3 на чл. 33 от ЗЕ, а именно на база индивидуалните разходи за производство съгласно Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ).

Цените, които подлежат на регулиране, се образуват от енергийните предприятия съобразно изискванията на ЗЕ, наредбите по приложението му и указанията, дадени от Комисията относно образуването на цените.

Основните принципи на ценово регулиране са заложили в ЗЕ, а методите за регулиране на цените, правилата за тяхното образуване или определяне и изменение, редът за предоставяне на информация, внасяне на предложенията за цените и утвърждаването на цените, редът за определяне на премиите, методиката за определяне на прогнозната пазарна цена по групи производители в зависимост от първичния енергиен източник се определят с наредби за електрическата енергия и топлинната енергия.

С решение по Протокол № 28 от 21.02.2012 г. Комисията е приела прилагането на метод „норма на възвръщаемост на капитала“ за дружествата от сектор „Топлоенергетика“. В тази връзка на основание чл. 36, ал. 1, изр. второ от ЗЕ с решение по протокол № 116 от 26.06.2018 г., по т. 1 на КЕВР са приети Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „Норма на възвръщаемост на капитала“ (Указания-НВ).

Правилата на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“ се съдържат в ЗЕ, Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (НРЦТЕ) и НРЦЕЕ.

Съгласно чл. 3, ал. 2, т. 1 от НРЦТЕ и от НРЦЕЕ това е метод, при който Комисията след проведен регулаторен преглед утвърждава цени и необходими годишни приходи на енергийното предприятие за регулаторен период не по-кратък от една година; следващ регулаторен преглед се извършва по решение на Комисията или по заявление на енергийното предприятие при съществени отклонения между одобрените и отчетените елементи на необходимите приходи. По време на регулаторния период цените могат да се изменят по реда и при условията на чл. 38 от НРЦЕЕ. В алинея 3 на посочената разпоредба е предвидена възможност при регулиране на цените чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“ по време на регулаторния/ценовия период цените, съответно количествата по чл. 162а от ЗЕ, да бъдат изменени при изграждане на заместваща мощност или извършване на реконструкция и модернизация в обекта за производство. В конкретния случай, в свое Решение № И4-Л-029 от 15.02.2024 г. КЕВР е установила, че „Топлофикация Русе“ АД е въвело в експлоатация три когенератора - КГ-1, КГ-2 и КГ-3, като заместваща мощност на намалената с 21 MW електрическа мощност на турбогенератор ТГ № 1. Същевременно, въвеждане в експлоатация на трите когенератора по своята същност е и реконструкция и модернизация на обекта за производство. В този смисъл, са налице предпоставките за изменение на преференциалната цена, респективно премията на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централата с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия на „Топлофикация Русе“ АД. Също така, според чл. 31а, ал. 2 от ЗЕ когато Комисията изменя цена или премия, която води до изменение на утвърдените ценообразуващи елементи на друга цена, Комисията може паралелно да проведе процедура за изменение и на тази цена. Доколкото съгласно § 1, т. 28 от Допълнителните разпоредби на ЗЕ комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия е производство в един процес на топлинна и електрическа енергия според потребностите от топлинна енергия, то при такова производство ценообразуващите елементи на цената на електрическата и на топлинната енергия са взаимно свързани. Това, обуславя необходимостта да бъдат изменени и цените на топлинната енергия на „Топлофикация Русе“ АД.

С Решение № Ц-12 от 30.06.2023 г., считано от 01.07.2023 г., КЕВР е утвърдила пределни цени на топлинната енергия и е определила преференциални цени и премии на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“ на дружества от сектор „Топлоенергетика“. По т. 10 от посоченото решение, Комисията е утвърдила на „Топлофикация Русе“ АД, цени на електрическата и топлинната енергия, както следва: преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 601,19 лв./MWh; премия по чл. 33а от Закона за енергетиката (ЗЕ) – 360,21 лв./MWh, еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 105,57 лв./MWh, еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител водна пара (без ДДС) – 133,25 лв./MWh, при ценообразуващи елементи на цените: необходими годишни приходи – 165 723 хил. лв., в т. ч.: разходи – 162 040 хил. лв., от които условно-постоянни – 27 948 хил. лв. и променливи – 134 092 хил. лв.; регулаторна база на активите – 62 425 хил. лв., норма на възвръщаемост – 5,90%, при количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 215 000 MWh, от некомбинирано производство - 1 243 MWh, количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 307 933 MWh и количество топлинна енергия с топлоносител водна пара – 5 182 MWh.

Във връзка с горното и след извършен технико-икономически анализ на данните по заявление с вх. № Е-14-09-1 от 26.01.2024 г. на „Топлофикация Русе“ АД са извършени корекции, както следва:

1. Разходи за заплати: увеличават се с 227 хил. лв., като от 9 810 хил. лв. се коригират на 10 037 хил. лв. съобразно предложението на дружеството;

2. Разходи за осигурителни вноски: увеличават се с 65,830 хил. лв., като от 2 907 хил. лв. се коригират на 2 973 хил. лв. съобразно предложението на дружеството;

3. Социални разходи: увеличават се с 220 хил. лв., като от 35 хил. лв. се коригират на 255 хил. лв. съобразно предложението на дружеството;

4. Разходи за консумативи: увеличават се с 546 хил. лв., като от 760 хил. лв. се коригират на 1 306 хил. лв. съобразно предложението на дружеството;

5. Количества продадена електрическа енергия: увеличава се с 18 324 MWh количеството електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, като от 215 000 MWh се коригира на 233 324 MWh, съответно количеството некомбинирана електрическа енергия се намалява с 913 MWh, като от 1 243 MWh се коригира на 330 MWh.

6. Технологични разходи по преноса: в размер на 169 593 MWh съобразно предложението на дружеството, в резултат на което количеството топлинна енергия с топлоносител гореща вода за целите на ценообразуването се коригира от 307 933 MWh на 275 349 MWh.

7. Коефициент на разпределение на горивата в производството: предвид инсталирането на новите когенерационни мощности се коригира от 0,3183 на 0,3100.

8. Корекции в разходите за основно гориво – природен газ, и разходите за квоти за въглеродни емисии, ще бъдат направени по реда на чл. 24а от НРЦЕЕ и чл. 8, ал. 10 от НРЦТЕ при регулаторния преглед във връзка с утвърждаването на цени на електрическата и топлинна енергия на дружествата в сектор „Топлоенергетика“, считано от 01.07.2024 г.

9. Регулаторна база на активите – стойността на трите нови когенериращи мощности и оборудване към тях, ще бъде включена в регулаторната база на активите при регулаторния преглед във връзка с утвърждаването на цени на електрическата и топлинна енергия на дружествата в сектор „Топлоенергетика“, считано от 01.07.2024 г. Съгласно т. 26 от Указания-НВ, призната стойност на активите, е отчетна им стойност към края на базисната година. В разходите за амортизация не се включват амортизации и други разходи, свързани с реконструкция или ново придобиване на имущество за производство на електрическа и/или топлинна енергия и пренос на топлинна енергия, което не е било въведено като актив към датата на подаване на заявлението за цени – т. 31.1, б. „б“ от Указания- НВ.

В резултат на направените корекции цените на електрическата и на топлинната енергия на „Топлофикация Русе“ АД, са както следва:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 594,31 лв./MWh.
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 353,33 лв./MWh.
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 93,24 лв./MWh.
4. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител водна пара (без ДДС) – 104,37 лв./MWh.
5. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1, т. 3 и т. 4:
 - 5.1. Необходими годишни приходи – 167 588 хил. лв., в т. ч.:
 - 5.1.1. Разходи – 163 891 хил. лв., от които условно-постоянни – 28 461 хил. лв. и променливи – 135 430 хил. лв.;
 - 5.1.2. Регулаторна база на активите – 62 656 хил. лв.;
 - 5.1.3. Норма на възвръщаемост – 5,90 %;
 - 5.2. Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 233 324 MWh;
 - 5.3. Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 275 349 MWh;
 - 5.4. Количество топлинна енергия с топлоносител водна пара – 5 182 MWh.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 8б, чл. 30, ал. 1, т. 4, чл. 31а, ал. 2, чл. 33, чл. 33а, чл. 36а, ал. 2 от Закона за енергетиката, чл. 2, т. 2, чл. 3, ал. 2, т. 1 и чл. 32, ал. 1 от Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната

енергия, чл. 3, ал. 2, т. 1, чл. 38, ал. 3 и чл. 49, ал. 1 от Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия и Указанията за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „Норма на възвръщаемост на капитала“, приети с решение по протокол № 116 от 26.06.2018 г., по т. 1 на КЕВР,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

считано от 1.06.2024 г., утвърждава на „Топлофикация Русе“ АД изменение на пределните цени на топлинната енергия и на преференциалната цена и на премията за електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централа с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“, както следва:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 594,31 лв./MWh.
2. Премия по чл. 33а от ЗЕ – 353,33 лв./MWh.
3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 93,24 лв./MWh.
4. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител водна пара (без ДДС) – 104,37 лв./MWh.
5. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1, т. 3 и т. 4:
 - 5.1. Необходими годишни приходи – 167 588 хил. лв., в т. ч.:
 - 5.1.1. Разходи – 163 891 хил. лв., от които условно-постоянни – 28 461 хил. лв. и променливи – 135 430 хил. лв.;
 - 5.1.2. Регулаторна база на активите – 62 656 хил. лв.;
 - 5.1.3. Норма на възвръщаемост – 5,90 %;
 - 5.2. Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 233 324 MWh;
 - 5.3. Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 275 349 MWh;
 - 5.4. Количество топлинна енергия с топлоносител водна пара – 5 182 MWh.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София - град в 14 (четирнадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА